

19. sajandi algul elas enamik soomlasi maal. Nüüdseks on suurem osa neist linnadesse kolinud, kuid igatsus maa järele on jäänud ja nii on paljudel soomlastel oma suvila ehk mökki. Soome statistikaameti andmetel käis paar aastat tagasi vähemalt korra aastas mökki's üle kolme miljoni inimese kogu elanikkonnast.

LIIS KÄNGSEPP
kaasautor

“Mökki’s käimine algas minu jaoks juba siis, kui olime lapsed ja veetsime suure osa oma suve vanavanemate suvekodus Siuntios,” meenutab helsinglane Noora Kauppila oma esimesi mökki-kogemusi. Maakodus polnud ei dušši ega sooja vett, saunas polnud elektritki. “Ma mäletan, kuidas saunas pandi küünal topeltakna kahe klaasi vahele, kuidas vaatasin läbi akna järvele ja kui rahulik see kõik oli.”

Kauppila tunnistab, et mökki seostus tema jaoks peamiselt vanavanematega ning suur oli tema üllatus, kui mõnda aega tagasi koos elukaaslase Pekka Tuomisega ühtäkki ise mökki-inimesteks said. Nüüd on nad aktiivselt mökki's käinud juba kuus aastat. “Mökki’s käimine on lihtne viis võtta väike paus igapäevaelust. Mökki on enam kui lihtsalt üks koht, võiks öelda, et tegemist on omamoodi meeleseisundiga.”

“Tänavu töötame oma aia kallal juba kolmandat aastat ja teeme suuri aiaplaane tulevateks aastateks,” ütleb Kauppila. “Mökki’st on saanud midagi, mille üle uhkust tunda – seal tehtud töö ja mökki’sse investeeritud armastus paistab silma.”

Ühte ja ainuõiget viisi pole. “Mökki-kultuuri juures on huvitav see, et peaaegu igaüks usub, et nende viis mökki’s aega veeta on õige viis,” sõnab Tuominen. “Eriti nüüd, mil peale on kasvanud uus põlvkond ja mökki’s käivad nende algupäraste omanike lapselapsed, kelle arusaam mõnusast äraolemisest ja puhkusest on erinev.”

Tuominen selgitab, et esialgu kasutati suvilatena vanu taluhooneid või villasid, mida jagati sugulastega. Kultuur muutus, kui Soome eelmise sajandi keskel linnastuma hakkas. Paljud pered elasid väikestes korterites ja sageli oli neil ka palju lapsi. Lahenduseks ehitati lihtsas stiilis väikesed mökki’d, kus sageli veedeti kogu